

[Birthe Wetlesen.]

måde. En undersøgelse foretaget ved Århus universitet har vist, at alt for mange, der slet ikke har evnerne til at gennemføre et universitetsstudium, alligevel påbegynder et sådant studium. Hertil bidrager stipendierne fra ungdommens uddannelsesfond. De unge gør sig måske ikke helt så mange overvejelser med hensyn til, om de virkelig nærer et brændende ønske om at læse videre, og om deres evner virkelig berettiger dem til det, når staten betaler. Det er jo en såre menneskelig indstilling, vist meget almindelig, men det er næppe nogen lykkelig tingenes tilstand. I mange tilfælde føles det for den studerende som et alvorligt nederlag, når han må opgive et planlagt studium. Det medfører også nødvendige udgifter både for den unge og for staten, som ikke alene har bidraget til læsningen gennem midler fra ungdommens uddannelsesfond, men også har stillet hele undervisningsapparatet gratis til rådighed. Mon ikke alle var bedst tjent med, at der ved fordelingen af ungdommens uddannelsesfond midler toges mere hensyn til kvotienten ved studentereksamen? Den omtalte undersøgelse ved Århus universitet viser i hvert fald en meget stor frafaldsprocent under studierne af studenter med lav eksamen. F. eks. gennemførte af årgang 1955-56 kun 30 pct. af de lægevidenskabelige studerende med en studentereksamenskquotient mellem 13,00 og 13,24 første del. 13,00 er som bekendt bundgrænsen for ydelser fra ungdommens uddannelsesfond. Modsat gennemførte 90 pct. af studenterne med høj eksamen, nemlig 14,00 til 15,00, deres første del, og de samme tendenser går sikkert igen ved andre studieretninger.

Selvfølgelig er det ikke kun ug-børnene, ungdommens uddannelsesfond skal hjælpe, men er bundgrænsen ikke lidt lav? Som sagt er det ikke til glæde for nogen at begynde et studium og så brække halsen på det. De unge med lav eksamenskquotient, der har en ubetvingelig lyst til alligevel at påbegynde et studium, kan selvfølgelig gøre det på de gamle betingelser, det vil sige uden nogen støtte fra ungdommens uddannelsesfond. Senere f. eks. efter bestået første del, når de har vist, at de har både evner og vilje, bør også de kunne modtage støtte

fra ungdommens uddannelsesfond på linje med de øvrige studerende.

Vi i mit parti er som sagt indstillet på, at egnede unge skal have den fornødne økonomiske støtte, men vi mener, at der ved fordelingen af ungdommens uddannelsesfond midler er et forkert forhold mellem legater og lån. Vi kunne som bekendt ikke stemme for loven i 1961, fordi vi fandt, at vægten først og fremmest må lægges på lån og ikke som efter 1961-ordningen først og fremmest på legater. Forholdet mellem lån og legater er i øjeblikket ca. 1:2. Vi ser gerne, at forholdet mindst bliver 2:1. Både de studerende og samfundet vil efter vor opfattelse være bedre hjulpet med en udvidet låneordning, der forhåbentlig efterhånden vil kunne hvile i sig selv. Som det er i øjeblikket, tangerer legatudbetalingerne studentertiløn, og det mener vi er en kedelig udvikling; vi mener, at den akademiske ungdom sætter noget af sin frihed over styr. Man må heller ikke glemme, at det let bliver en helt urimelig forskelsbehandling på bekostning af den øvrige ungdom, der tilmed i langt de fleste tilfælde ikke vil kunne opnå livsindtægter af tilnærmelsesvis samme størrelse som dem, den studerende ungdom vil kunne opnå. Det er helt i orden, at arbejde, der stiller store krav til uddannelse og evner, lønnes særlig højt; men så er mulighederne også til stede for at tilbagebetale en studiegæld. Så hårdt i bekneb for folk med en højere uddannelse er samfundet vel heller ikke, at det skulle være nødvendigt at lokke studenterne med den gave, en uddannelse med løn vil være. Det er ret og rimeligt, at enhver, der har evnerne, også skal have mulighederne for at modtage en højere uddannelse, men det er også ret og rimeligt, at de pågældende selv skal betale for uddannelsen, når de efter overstået eksamen modtager de højere indtægter.

Også i anden henseende er den nugældende ordning uheldig.

Det forhold på Københavns Aftenseminarium, som er omtalt flere gange her i dag, er naturligvis meget beklageligt. Men før man dømmer en enkelt administrator af fondens midler for hårdt, må man gøre sig klart, at det afslørede forhold næppe er et isoleret tilfælde, selv om de